

Publiceringsdatum
2026-04-10

Arbetsgruppsmöte Digitaliseringsrådet VG och UBit

Dokumenttyp	Minnesanteckning
Datum	2026-03-04
Tidpunkt	10:00-15:00
Plats	Microsoft Teams/Regionens hus Göteborg
Sammanställt av	Sara-Maria Herrman

Deltagare

Namn	Organisation
Närvarande	
Maria Larsson	Västra Götalandsregionen
Sara-Maria Herrman	Västra Götalandsregionen
Christina Thordén	Göteborgsregionen
Fredrik Edholm	Skaraborgs kommunalförbund
Fredrik Nilströmer	Borås Stad
Jenny Broberg Kudryk (till kl 12.30)	Fyrbodals kommunalförbund
Karl Fors	Västra Götalandsregionen
Lars Carlén (till kl 12.30)	Trollhättans stad
Madelene Alfinsson	Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
Mikael Carlsson Kerstell (till 12.30)	Byanätsforum
Frånvarande	
Andreas Cantoni	Västra Götalandsregionen
Christian Bohlin	Västra Götalandsregionen
Dan Folkesson	Göteborgs stad
Eric Åkerlund	Västra Götalandsregionen
Jens Lejhall	Västra Götalandsregionen

Maria Henriksson	Coompanion
Mattias Karlsson	Länsstyrelsen
Rose-Mharie Åhlfeldt	Skövde högskola
Staffan Dahlin	Västra Götalandsregionen
Staffan Lund	Västra Götalandsregionen
Adjungerade	
Angelica Hafström (AH)	IoT Sweden
Christine Hollner (CH)	Västra Götalandsregionen
Daniel Adelin (DA)	Västra Götalandsregionen
Martin Gedda (MG)	NetWest
Per-Erik Eriksson	Gaisler

Mötets syfte

Syftet med dagen är att:

Skapa en gemensam lägesbild över omvärldens påverkan på digitalisering och digital infrastruktur i regionen

Säkerställa samsyn kring vilka digitala förmågor som är avgörande för att nå målbilden i den Regionala Utvecklingsstrategin (RUS)

Identifiera och prioritera gemensamma samverkansområden där vi behöver kraftsamla

Dagen ska bidra till ökad samordning mellan Digitaliseringsrådet och UBit samt stärka kopplingen mellan pågående initiativ och den långsiktiga regionala riktningen.

Agenda

För att tydliggöra syftet med varje punkt i agendan anges en bokstav före rubriken. Bokstaven **I** står för *information* och markerar punkter där syftet är att ge deltagarna en uppdatering utan att det krävs någon diskussion. Bokstaven **D** står för *diskussion* och används när punkten innebär att deltagarna gemensamt ska resonera kring ett ämne eller ge vägledning inför fortsatt arbete. Bokstaven **B** står för *beslut* och markerar punkter där gruppen förväntas ta ställning eller fatta ett formellt beslut.

Nr	Tid	Typ	Mötespunkt	Ansvarig
	09:30		Frukostmacka serveras (anmäl specialkost till ML)	
1	10:00	I	Inledning och syfte med dagen	ML, SMH
2	10:05	I	VGR:s arbete med digitalisering i Bryssel	CH
3	10:15	I	IoT – hur området utvecklas framåt och vad som krävs för att gå från enskilda initiativ till långsiktig samhällsnytta.	AH
4	11:00	I	Cybersäkerhet – hur den förändrade hotbilden påverkar regioner och kommuner, och vilka förmågor som behöver stärkas gemensamt.	PEE
	11:35		Bensträckare	
5	11:40	I	Beredskap i samhällsviktig infrastruktur – fibernätets roll som kritisk ryggrad och vad framtida krav på robusthet innebär	MG
6	12:10	I	Drönare i välfärdsuppdrag – vilka möjligheter som öppnas och vilka juridiska, organisatoriska och säkerhetsmässiga hinder som måste hanteras.	DA
	12:30		Lunch på Pocket (bekostas själv)	
7	13:15	I	Introduktion till digitalisering och digital infrastruktur i omarbetade versionen av RUS och workshopens upplägg	ML, SMH
8	13:30	D	Workshop – Digitalisering och digital infrastruktur i relation till RUS	SMH
	14:30		Fika i samband med workshop	
	15:00		Avslut	

Mötespunkter

Inledning och syfte med dagen

Mötet inleddes med en kort introduktion till syftet med dagen och bakgrunden till det gemensamma seminariet mellan Digitaliseringsrådet och UBit.

Det övergripande syftet med mötet är att skapa en gemensam lägesbild över hur omvärldsutvecklingen påverkar digitalisering och digital infrastruktur i regionen, samt att stärka samspelet mellan dessa områden i relation till den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Särskilt betonades behovet av att:

- skapa samsyn kring vilka digitala förmågor som är avgörande för att nå målbilden i RUS
- identifiera gemensamma samverkansområden mellan aktörer i regionen
- stärka samordningen mellan Digitaliseringsrådet och UBit

I inledningen lyftes också vikten av att se digitalisering och digital infrastruktur som ett sammanhängande system där olika delar behöver fungera tillsammans. Arbetet framåt behöver därför ta ett helhetsperspektiv och undvika parallella spår där aktörer arbetar isolerat från varandra.

Introduktionen hölls medvetet kort för att ge mer utrymme till dagens seminariepass och efterföljande diskussioner.

VGR:s arbete med digitalisering i Bryssel

Christine Hollner gav en översikt över hur Västra Götalandsregionen arbetar med digitaliseringsfrågor genom regionens närvaro i Bryssel. Presentationen tog sin utgångspunkt i att EU i allt större utsträckning sätter ramarna för digital utveckling i medlemsstaterna genom lagstiftning, strategier och finansieringsprogram.

Utvecklingen innebär att frågor som tidigare i hög grad hanterades nationellt eller regionalt nu i allt större utsträckning formas genom europeiska regelverk och initiativ. Detta gäller exempelvis arbete med data, artificiell intelligens, cybersäkerhet och digital infrastruktur.

För regioner och kommuner innebär detta att det blir allt viktigare att följa den europeiska policyutvecklingen för att förstå vilka krav, möjligheter och förändringar som är på väg.

VGR:s roll och arbete i Bryssel

Västra Götalandsregionen har en representation i Bryssel som arbetar med att bevaka utvecklingen inom EU:s politikområden och säkerställa att regionala perspektiv synliggörs i europeiska sammanhang. Arbetet handlar både om omvärldsbevakning och om att skapa kontakter och samarbeten.

Genom närvaron i Bryssel kan regionen få tidig information om kommande initiativ och samtidigt bidra till att påverka frågor som är viktiga för regional utveckling. Detta arbete ger också möjligheter att identifiera relevanta partnerskap och projekt inom EU:s olika program och satsningar.

En viktig del av uppdraget är att skapa kopplingar mellan regionala prioriteringar och de satsningar som görs på EU-nivå, så att regionens aktörer i större utsträckning kan ta del av europeiska initiativ och finansieringsmöjligheter.

Digitalisering som ett prioriterat område i EU

Digitalisering är ett av EU:s mest prioriterade politikområden och är nära kopplat till både den gröna omställningen och utvecklingen av Europas konkurrenskraft. I detta arbete ingår bland annat utvecklingen av gemensamma regelverk för dataanvändning, AI och digitala tjänster.

EU driver också omfattande investeringar i digital infrastruktur och digital innovation. Detta omfattar exempelvis satsningar på datadelning, utveckling av digitala ekosystem samt stöd till innovation och testmiljöer.

Christine lyfte att denna utveckling innebär att många av de frågor som diskuteras inom Digitaliseringsrådet och UBit – såsom datadelning, digital infrastruktur och cybersäkerhet – också är centrala i EU:s arbete.

Viktiga utvecklingsområden framåt

Framåt lyfte Christine särskilt att flera områden kommer att få stor betydelse för regioner och kommuner:

Ett område är **datadelning och dataekonomin**, där EU arbetar med att skapa strukturer och regelverk som ska göra det enklare att dela och använda data mellan organisationer och sektorer.

Ett annat område är **artificiell intelligens och digital innovation**, där EU både utvecklar regelverk och investerar i innovationsmiljöer och testbäddar.

Även **cybersäkerhet och digital motståndskraft** blir allt viktigare, inte minst mot bakgrund av den förändrade säkerhetspolitiska situationen i Europa.

Slutligen betonades också betydelsen av **digital infrastruktur**, där EU ser tillgång till robust uppkoppling som en grundläggande förutsättning för digital utveckling.

Betydelse för regionens arbete

Genomgången tydliggjorde att digitalisering i hög grad är ett område där utvecklingen drivs på europeisk nivå. För regioner och kommuner innebär detta att omvärldsbevakning och samverkan blir viktigt för att kunna förstå och förhålla sig till nya regelverk och initiativ.

Arbetet i Bryssel kan därmed bidra till att stärka regionens förmåga att både påverka utvecklingen och ta tillvara de möjligheter som skapas genom EU:s digitala satsningar.

IoT - strategisk infrastruktur för klimat och samhällsrobusthet

Angelica Hafström presenterade arbetet med Internet of Things (IoT) och lyfte särskilt fram hur IoT allt tydligare kan ses som en **strategisk del av samhällets digitala infrastruktur**. IoT innebär i praktiken att sensorer och uppkopplade enheter samlar in data från den fysiska miljön och gör det möjligt att analysera och agera på information i realtid.

Denna typ av datainsamling skapar nya möjligheter att förstå och styra komplexa system, exempelvis inom energi, transporter, samhällsplanering

och miljö. Genom att kombinera sensordata med analys och digitala plattformar kan verksamheter arbeta mer proaktivt och effektivt.

Koppling till klimat och hållbar utveckling

En central del av presentationen handlade om hur IoT kan användas för att stödja **klimatomställningen och ett mer hållbart samhälle**. Genom sensorer och datainsamling kan resurser användas mer effektivt och system optimeras över tid.

Exempel på användningsområden som lyftes fram var bland annat:

- övervakning och optimering av energianvändning
- effektivare hantering av transporter och logistik
- uppföljning av miljö- och klimatdata
- smart styrning av belysning, vatten och andra infrastruktursystem

IoT kan därmed bidra till både minskad resursanvändning och bättre beslutsunderlag i arbetet med klimat- och hållbarhetsfrågor.

Betydelse för samhällsrobusthet

Utöver klimatperspektivet lyftes också IoT:s roll i arbetet med **samhällsrobusthet och beredskap**. Genom kontinuerlig datainsamling kan samhällsviktiga funktioner övervakas och avvikelser upptäckas tidigare, vilket skapar bättre möjligheter att förebygga och hantera störningar.

IoT kan exempelvis användas för att:

- övervaka kritisk infrastruktur
- upptäcka fel eller avvikelser i tekniska system
- stödja krisledning genom bättre lägesbilder
- skapa mer resilienta och adaptiva infrastruktursystem

Detta gör att IoT kan spela en viktig roll i arbetet med att stärka samhällets motståndskraft.

Utmaningar och behov av samordning

Samtidigt betonades att IoT-utvecklingen också innebär utmaningar. För att tekniken ska kunna användas i större skala krävs bland annat gemensamma lösningar för datahantering, säkerhet och interoperabilitet. Det behövs också en tydlig organisation kring hur data samlas in, delas och används mellan olika aktörer. Utan sådan samordning finns risk för

fragmenterade lösningar där olika system utvecklas parallellt utan att kunna samverka.

Angelica lyfte att många IoT-initiativ i dag stannar vid pilotprojekt eller begränsade implementationer. En viktig förklaring till detta är att **organisationer ofta saknar strukturer för hur IoT ska integreras i verksamheten**, både när det gäller ansvar, förvaltning och hur data ska tas tillvara i beslutsprocesser.

Övning: vad är egentligen hindret?

Som avslutning genomfördes en kort övning med deltagarna där olika möjliga hinder för IoT-införande diskuterades. Resultatet visade tydligt att **varken tekniken eller användarna i första hand uppfattas som de största hindren**.

Istället pekade diskussionen på att **de största utmaningarna ligger i organisationen** – exempelvis i form av otydliga ansvarsförhållanden, bristande samordning mellan verksamheter och svårigheter att integrera IoT i befintliga processer och styrmodeller.

Övningen illustrerade därmed ett centralt budskap i presentationen: för att IoT ska kunna skalas upp och skapa verklig samhällsnytta krävs inte bara teknik och data, utan också **organisatorisk förmåga att arbeta datadrivet och samordnat över verksamhetsgränser**.

Presentationens övergripande slutsats var därför att IoT bör ses som en **strategisk kapabilitet** som kräver långsiktigt arbete med organisation, styrning och samverkan – inte enbart införande av ny teknik.

Cybersäkerhet

Per-Erik Erikssons centrala budskap var att cybersäkerhet nu går från att vara en teknisk fråga till att bli **en tydlig ledningsfråga med juridiskt ansvar**. Detta drivs i hög grad av nya europeiska regelverk, särskilt **NIS2-direktivet**, som innebär betydligt skärpta krav på organisationer som ansvarar för samhällsviktiga tjänster och infrastruktur.

En viktig förändring är att **ansvaret flyttas upp till högsta ledningsnivå**. Enligt NIS2 måste organisationens ledning ta ett tydligt ansvar för cybersäkerhetsarbetet, inklusive att säkerställa att tillräckliga resurser finns och att arbetet bedrivs systematiskt.

Direktivet innebär också att **ledningen enligt lag behöver ha tillräcklig kunskap om cybersäkerhet**. Det innebär i praktiken att ledningsgrupper i organisationer som omfattas av regelverket behöver utbilda sig och aktivt följa upp säkerhetsarbetet.

Cybersäkerhet som del av samhällsberedskap

En annan viktig poäng i presentationen var att cybersäkerhet i allt högre grad behöver ses som en del av **samhällets övergripande beredskap och robusthet**. Digitala system är i dag en grundläggande del av samhällsviktig verksamhet, och störningar i dessa system kan snabbt få stora konsekvenser.

Detta innebär att arbetet med cybersäkerhet behöver kopplas till bredare frågor om krisberedskap, kontinuitetsplanering och robust digital infrastruktur.

Behov av samverkan mellan aktörer

Mot denna bakgrund lyftes behovet av ökad samverkan mellan offentliga aktörer, både för att stärka den gemensamma förmågan att förebygga incidenter och för att hantera situationer när något faktiskt inträffar. Samverkan kan exempelvis handla om att dela lägesbilder och information om aktuella hot, att utbyta erfarenheter från inträffade incidenter eller att utveckla gemensamma arbetssätt och rutiner.

En särskild utmaning som lyftes var **tillgången till rätt kompetens inom cybersäkerhetsområdet**. Efterfrågan på säkerhetskompetens är mycket hög samtidigt som det råder stor brist på specialister. Detta gör det svårt för många organisationer att bygga upp tillräcklig egen kapacitet. För mindre organisationer kan det vara särskilt svårt att både rekrytera och behålla den kompetens som krävs.

Mot denna bakgrund betonades att samverkan inte bara handlar om informationsutbyte utan också om att **dela kompetens och bygga gemensam förmåga**. Genom att arbeta mer samordnat kan organisationer bättre använda den kompetens som finns, utveckla gemensamma arbetssätt och stärka den samlade motståndskraften.

Det betonades också att detta är särskilt relevant i en regional kontext där kommuner, regioner och andra aktörer delar beroenden till samma infrastrukturer och tjänster. När digitala system används i samhällsviktig verksamhet kan konsekvenserna av störningar snabbt spridas mellan

organisationer, vilket gör att en gemensam förståelse för risker, kompetensbehov och åtgärder blir avgörande.

Sammanfattande budskap

Ett övergripande budskap från presentationen var att **cybersäkerhet nu är en strategisk fråga för ledning och styrning**, inte enbart en teknisk fråga. De nya regelverken innebär att organisationer behöver arbeta mer systematiskt och att ansvarsfördelningen tydliggörs på högsta nivå.

Utvecklingen innebär samtidigt att cybersäkerhet blir en allt viktigare del av diskussionen om digitalisering och digital infrastruktur, eftersom säkerhet och robusthet är grundläggande förutsättningar för att digitala lösningar ska kunna användas i samhällsviktig verksamhet.

Beredskap i samhällsviktig infrastruktur

Martin Geddas utgångspunkt var att **digital infrastruktur i dag utgör en grundläggande förutsättning för att samhällets funktioner ska fungera**. Fibernäten fungerar i praktiken som en digital ryggrad som bär upp en stor del av de system som används inom offentlig verksamhet, näringsliv och samhällsviktiga tjänster.

Många verksamheter som tidigare kunde fungera mer självständigt är i dag starkt beroende av uppkoppling och datakommunikation. Detta gäller exempelvis vård, räddningstjänst, transportinfrastruktur, energisystem och olika former av samhällsstyrning. Ett avbrott i den digitala infrastrukturen kan därför snabbt få konsekvenser för flera olika samhällsfunktioner samtidigt.

Mot denna bakgrund betonades att digital infrastruktur inte enbart bör betraktas som en teknisk fråga, utan som en **central del av samhällets beredskap och motståndskraft**.

Ökade krav på robusthet och redundans

I presentationen lyftes att kraven på robusthet i digital infrastruktur ökar i takt med att samhället blir mer digitaliserat. När allt fler tjänster och funktioner är beroende av uppkoppling behöver infrastrukturen dimensioneras för att klara både störningar och ökade belastningar.

Det innebär bland annat behov av:

- redundans i nätstrukturer
- alternativa kommunikationsvägar vid avbrott
- bättre övervakning och snabbare felhantering
- tydligare planering för kontinuitet vid störningar

Ett centralt resonemang var att robusthet i digital infrastruktur inte bara handlar om teknik utan också om **hur nät planeras, förvaltas och samordnas mellan olika aktörer.**

Fibernätets strategiska betydelse

Fibernäten lyftes fram som en särskilt viktig komponent i den digitala infrastrukturen. De utgör grunden för både fasta och mobila kommunikationssystem och är ofta en förutsättning för att andra digitala tjänster ska fungera.

Detta innebär att investeringar i fibernät inte bara är en fråga om bredbandsutbyggnad utan också om **samhällssäkerhet och långsiktig robusthet**. När nät byggs och utvecklas behöver därför frågor om redundans, geografisk spridning och säkerhet beaktas redan i planeringsskedet.

Samtidigt betonades att många fibernät ägs och drivs av olika aktörer, vilket gör att **samordning och gemensam planering blir viktig** för att säkerställa att infrastrukturen fungerar som ett sammanhängande system.

Samverkan mellan aktörer

En återkommande poäng i presentationen var att digital infrastruktur i hög grad är ett **delat ansvar mellan olika aktörer**. Regioner, kommuner, privata nätägare och operatörer är alla delar av samma ekosystem.

Detta innebär att arbetet med robusthet och beredskap behöver ske i samverkan. Enskilda organisationer kan stärka sin egen infrastruktur, men den övergripande motståndskraften i systemet beror på hur väl olika nät och aktörer fungerar tillsammans.

Mot denna bakgrund lyftes behovet av ökad dialog och samordning kring exempelvis:

planering av nät och redundans
hantering av störningar och incidenter
informationsutbyte mellan aktörer
långsiktig utveckling av infrastrukturen

Digital infrastruktur i ett bredare beredskapsperspektiv

Presentationens övergripande budskap var att digital infrastruktur behöver ses i ett bredare beredskapsperspektiv. När samhället blir allt mer digitaliserat blir tillgång till robust och säker kommunikation en grundförutsättning för både vardaglig verksamhet och krishantering.

Detta gör att frågor om konnektivitet och fibernät inte bara handlar om digital utveckling, utan också om **samhällets förmåga att fungera under störda förhållanden**.

Drönare i välfärdsuppdrag

Presentationens utgångspunkt var att användningen av drönare snabbt utvecklas och att tekniken i allt större utsträckning börjar användas inom offentlig verksamhet. Drönare kan i många sammanhang bidra till mer effektiv datainsamling, bättre lägesbilder och snabbare insatser.

I takt med att tekniken utvecklas öppnas nya möjligheter för användning inom flera verksamhetsområden, exempelvis räddningstjänst, samhällsplanering, miljöövervakning och olika former av tillsyn. Drönare kan därmed fungera som ett viktigt verktyg för att samla in information från platser som annars är svåra eller tidskrävande att nå.

Tekniken innebär också att organisationer kan arbeta mer datadrivet och få bättre beslutsunderlag i både planering och operativ verksamhet.

Möjligheter i välfärdsuppdrag

I presentationen lyftes flera exempel på hur drönare kan användas i offentliga uppdrag. Ett viktigt användningsområde är att skapa bättre lägesbilder i samband med olyckor eller krissituationer. Genom att snabbt kunna skicka upp en drönare kan räddningstjänst och andra aktörer få en överblick över situationen och därmed fatta bättre beslut.

Drönare kan också användas för olika typer av tillsyn och uppföljning, exempelvis inom miljöområdet eller i samband med planering och uppföljning av samhällsbyggnadsprojekt. I sådana sammanhang kan

tekniken bidra till att effektivisera arbetet och minska behovet av manuella inspektioner.

Ett återkommande tema i presentationen var att drönare i många fall kan bidra till både **effektivare arbetsprocesser och bättre säkerhet för personal**, eftersom vissa typer av inspektioner kan genomföras utan att människor behöver befinna sig i riskfyllda miljöer.

Juridiska och organisatoriska hinder

Samtidigt betonades att det fortfarande finns flera hinder för att använda drönare i större skala inom offentlig verksamhet. Ett av de mest framträdande områdena är **regelverket kring flygning, integritet och säkerhet**.

Drönanvändning styrs av ett omfattande regelverk som bland annat omfattar flygsäkerhet, luftrumstillstånd och hantering av personuppgifter. Detta gör att organisationer behöver ha god kunskap om regelverket och tydliga rutiner för hur drönare får användas.

Utöver juridiken lyftes också organisatoriska utmaningar. För att drönare ska kunna användas effektivt behöver organisationer bygga upp kompetens, etablera tydliga arbetssätt och integrera tekniken i sina verksamhetsprocesser. Utan sådana strukturer finns risk att drönanvändning stannar vid enskilda projekt eller pilotförsök.

Samverkan och utveckling framåt

Ett återkommande budskap i presentationen var att utvecklingen inom drönanvändning går snabbt och att många aktörer fortfarande befinner sig i ett tidigt skede när det gäller att integrera tekniken i ordinarie verksamhet.

Mot denna bakgrund lyftes behovet av samverkan mellan olika offentliga aktörer för att dela erfarenheter, utveckla gemensamma arbetssätt och hantera juridiska och organisatoriska frågor. Genom samarbete kan organisationer snabbare utveckla kompetens och hitta sätt att använda tekniken på ett ansvarsfullt och effektivt sätt.

Presentationens övergripande slutsats var att drönare har stor potential att bidra till utvecklingen av offentliga tjänster, men att **den största utmaningen framåt ligger i att hantera regelverk, organisation och arbetssätt – snarare än i själva tekniken**.

Introduktion till digitalisering och digital infrastruktur i omarbetad version av RUS samt workshopens upplägg

Punkten inleddes med en genomgång av den omarbetade versionen av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi (RUS) och vilken betydelse den har för arbetet med digitalisering och digital infrastruktur.

Det betonades att RUS utgör **den övergripande politiska riktningen för det regionala utvecklingsuppdraget** och därmed också är ett centralt verktyg för att skapa framdrift i utvecklingsfrågor. För att initiativ inom digitalisering och digital infrastruktur ska kunna realiseras krävs i praktiken politiska prioriteringar och finansiering från regionens nämnder och regionfullmäktige.

En viktig utgångspunkt i presentationen var därför att arbetet med digitalisering behöver kopplas tydligt till RUS, eftersom det är genom denna strategi som regionens resurser och prioriteringar i slutänden beslutas. Utan politiskt förankrade prioriteringar och tillhörande finansiering är det svårt att skapa långsiktig utveckling i dessa frågor.

Förändringar i den omarbetade strategin

En förändring i den nya versionen av RUS är att den tidigare kraftsamlingen **Digitalisering** inte längre finns kvar som ett eget område. Detta innebär att digitalisering inte längre behandlas som en separat strategisk satsning utan i stället behöver integreras i flera olika delar av det regionala utvecklingsarbetet.

Det lyftes att detta förändrar förutsättningarna för hur frågor om digitalisering behöver drivas framåt. Istället för att hanteras inom ett eget strategiskt spår behöver digitalisering och digital infrastruktur nu tydligare kopplas till andra utvecklingsområden inom den regionala utvecklingsstrategin.

Detta ställer också krav på att aktörer inom digitalisering och konnektivitet arbetar mer integrerat med andra politikområden och utvecklingsinitiativ.

Digitalisering och digital infrastruktur som sammanhängande system

Som en del av introduktionen presenterades en modell som beskriver hur digitalisering och digital infrastruktur hänger ihop i olika lager.

Modellen utgår från tre nivåer:

- **Digitalisering / smarta tjänster och tillämpningar** – de konkreta tjänster och värden som skapas för invånare, företag och samhälle
- **Mjuk digital infrastruktur** – strukturer som gör att information kan delas och användas, exempelvis standarder, juridik, plattformar och interoperabilitet
- **Hård digital infrastruktur** – den fysiska infrastrukturen som möjliggör kommunikation och uppkoppling, såsom fiber, mobilnät och andra nät

Poängen med modellen är att visa att dessa nivåer är ömsesidigt beroende av varandra. För att digitalisering ska skapa värde behöver både den mjuka och den hårda infrastrukturen fungera tillsammans.

Koppling till eftermiddagens workshop

Avslutningsvis introducerades upplägget för den workshop som skulle genomföras under eftermiddagen. Syftet med workshopen var att tillsammans analysera vilka förutsättningar som krävs för att digitalisering och digital infrastruktur ska kunna bidra till att genomföra målbilden i RUS.

Workshopen skulle därför fokusera på att:

- identifiera vilka organisatoriska och strukturella förutsättningar som är avgörande
- diskutera hur dessa förutsättningar relaterar till olika delar av den digitala infrastrukturen
- analysera hur funktioner, kompetenser och samverkansformer behöver organiseras för att stärka genomförandeförmågan

Introduktionen syftade därmed till att skapa en gemensam förståelse för **varför digitalisering behöver kopplas till den regionala utvecklingsstrategin**, och att sätta ramarna för den gemensamma diskussionen i workshopmomentet.

Workshop – Digitalisering och digital infrastruktur i relation till RUS

Den planerade workshopdelen genomfördes i praktiken som en **gemensam diskussion i helgrupp**, eftersom deltagarantalet var lägre än förväntat. Utgångspunkten för samtalet var den första övningen som syftade till att identifiera vilka organisatoriska, kompetensmässiga och strukturella förutsättningar som krävs för att digitalisering och digital infrastruktur ska kunna bidra till målbilden i den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Fokus i diskussionen kom framför allt att ligga på den första delen av övningen – att identifiera **avgörande förutsättningar för att kunna nyttja tekniken i praktiken**.

Betydelsen av regional samordning kring digitalisering

I diskussionen lyfte de digitaliseringsstrategier som arbetar i de delregionala kommunalförbunden fram att deras funktion upplevs som både relevant och värdefull för kommunerna. De menade att arbetet bidrar till att skapa samordning, kunskapsdelning och gemensam riktning i frågor som rör digitalisering och digital infrastruktur.

Digitaliseringsstrategierna framhöll att många kommuner upplever att deras funktion fyller en viktig roll, särskilt i frågor där enskilda kommuner har begränsade resurser eller där samordning mellan flera aktörer är nödvändig.

Samtidigt betonades att det finns ett behov av **tydlighet kring hur arbetet ska fortsätta framåt**, både när det gäller uppdrag och organisering.

Finansiering som avgörande för fortsatt arbete

En central fråga i diskussionen handlade om finansieringen av de digitaliseringsstrategiska funktionerna i kommunalförbunden. Deltagarna lyfte att den nuvarande finansieringssituationen är osäker och att detta skapar otydlighet kring hur arbetet kan bedrivas framöver.

Det framhölls att finansieringen är avgörande för om funktionen digitaliseringsstrategier kan finnas kvar i de nuvarande strukturerna. Om ambitionen är att fortsätta arbeta genom de delregionala strukturerna som finns idag behöver också en mer långsiktig finansieringslösning etableras.

Behov av fortsatt riktning i arbetet

Diskussionen pekade sammantaget på att det finns ett tydligt värde i den samverkan som etablerats kring digitalisering i regionen. Samtidigt finns ett behov av att tydliggöra hur arbetet ska utvecklas framåt, särskilt i ljuset av förändringarna i den nya versionen av RUS där digitalisering inte längre lyfts som en egen kraftsamling.

Frågan om hur digitaliseringsfrågorna bäst organiseras och finansieras framöver bedömdes därför vara central för den fortsatta utvecklingen av samverkan inom området.

Bilagor

- 2026-03-04 Gemensamt möte DR-UBit
- 2026-03-04 IoT Sverige
- 2026-03-04 Dataföreningen
- 2026-03-04 Drönare i välfärden

Sammanfattning

1. Status – var vi är i arbetet just nu

Sara-Maria redogjorde för nuläget i arbetet med *Förnyelse av strategiskt arbete med konnektivitet i Västra Götaland*. Arbetet befinner sig i en uppstarts- och analysfas, med fokus på att etablera rätt kunskapsunderlag, struktur och arbetssätt inför en bredare dialog- och samverkansfas.

En förnyad konkurrensutsättning har genomförts inom befintligt ramavtal kopplat till analys av regional utveckling. Två anbud har inkommit och tilldelning planeras ske under kommande vecka. Upphandlingsprocessen har tagit längre tid än planerat, vilket har inneburit viss förskjutning i tidsplanen, men bedöms inte påverka den övergripande inriktningen för

Parallellt har ett inledande analysarbete påbörjats internt. Studenten Daniel Morgah har bidragit med kartläggning av framtida behov och tekniska krav på konnektivitet, baserat på EU-nivå, nationella strategier samt regionala styrdokument. Exempel på områden som lyfts är AI-drivna tjänster, IoT och sensornät, autonoma och uppkopplade transporter, drönare (U-space), datacenter/edge-infrastruktur samt krav kopplade till säkerhet och resiliens. Särskilt betonades ökade krav på symmetri, tillförlitlighet och robusthet i takt med omställning mot mer vård och

Arbetet går nu successivt från initiering och analys mot en mer omfattande fas för delaktighet och samverkan, där workshops och dialoger med olika aktörer planeras genomföras under våren och försommaren.

Målsättningen är att efter sommaren kunna formulera en samlad inriktning som kan ligga till grund för politisk beredning senare under året. Tidpunkten för beslut är preliminärt kopplad till Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens arbete, med hänsyn till valår och politisk mandatperiod.

Referensgruppen informerades om att projekt- och kommunikationsplan ännu inte är fastställda, då dessa behöver formars tillsammans med det fulla teamet och utifrån den ambitionsnivå som sätts för dialog- och workshopfasen.

Uppgifter som identifierades under punkten:

- Inspel kring ytterligare framtida användningsfall och krav på konnektivitet (exempelvis vård i hemmet och avancerad medicinteknik) tas med i det fortsatta analysarbetet.

2. Workshopupplägg – från framtidsbild till systemglapp

Under denna punkt presenterades det föreslagna workshopupplägget som ska användas i den bredare dialogen med kommuner, stadsnät, operatörer, myndigheter och andra relevanta aktörer. Syftet med upplägget är att skapa en gemensam förståelse för hur framtidens krav på konnektivitet möter dagens verklighet – och var systemet i praktiken inte levererar på målbilden.

Workshopen är uppbyggd kring en tydlig logik som tar deltagarna från **målbild till fördjupad förståelse**, utan att tidigt fastna i lösningsdiskussioner. Fokus ligger på att synliggöra sådant som sällan framkommer i statistik eller styrdokument, såsom vardagens friktion, systemglapp, otydlig ansvarsfördelning och konsekvenser i praktiken.

Utgångspunkten är en gemensam målbild för konnektivitet i Västra Götaland, där tre övergripande kvalitetsdimensioner lyfts:

- jämlik kvalitet i uppkopplingen i hela länet,
- tillförlitlighet i vardagen,
- samt att den digitala infrastrukturen byggs och används på ett effektivt och hållbart sätt.

Deltagarna får därefter arbeta strukturerat med nuläget genom att placera identifierade brister i en förenklad processkedja – från behovsidentifiering till robust drift. Övningen syftar till att tydliggöra var i processen det uppstår stillestånd, otydlighet eller tapp av jämlikhet och tillförlitlighet, snarare än att diskutera tekniska lösningar.

I diskussionen betonades värdet av att använda **samma workshoplogik med olika aktörsgrupper**, för att möjliggöra jämförelser mellan perspektiv och identifiera var problem och orsaker sammanfaller respektive skiljer sig åt. Detta sågs som en central förutsättning för att

kunna urskilja gemensamma systemproblem, snarare än enskilda aktörers utmaningar.

Gruppen diskuterade även prioriteringsmomentet i workshopen, där deltagarna får fördela poäng på de brister som bedöms vara mest kritiska att åtgärda för att målbilden ska kunna uppnås. De brister som lyftes som särskilt återkommande rörde bland annat affärslogikens begränsningar i svåra lägen, fragmenterat ägande av nät, bristande robusthet som norm samt otydliga ansvarsförhållanden.

Avslutningsvis presenterades den fördjupande orsaksanalysen, där identifierade brister analyseras utifrån fyra perspektiv: struktur, arbetssätt, styrning och genomförande. Diskussionen visade att många av de centrala bristerna inte är tekniska till sin natur, utan snarare handlar om styrning, ansvar, samordning och långsiktighet.

Diskussionen resulterade inte i några beslut eller justeringar av upplägget vid mötet.

3. Kartläggning av deltagare och målgrupper för dialogen

Under denna punkt genomfördes en gemensam kartlägningsövning med syfte att identifiera vilka aktörer och målgrupper som behöver involveras i det fortsatta dialog- och workshoparbetet kring konnektivitet. Övningen genomfördes i Miro och bestod av två steg: identifiering av relevanta målgrupper samt en första sortering av hur dialogen med dessa bör ske

I det första steget identifierades ett brett spektrum av aktörer som på olika sätt är del av eller påverkas av systemet för konnektivitet. Dessa grupperades översiktligt utifrån aktörstyp, exempelvis statliga myndigheter, regionala aktörer, kommuner och kommunalförbund, branschorganisationer, näringsliv samt civilsamhälle. Bland de aktörer som lyftes fanns bland annat statliga myndigheter såsom Trafikverket, DIGG, PTS och Länsstyrelsen, regionala aktörer inom Västra Götalandsregionen, kommuner och kommunalförbund, samt organisationer kopplade till bredbandsföreningar, stadsnät, näringsliv och landsbygdsutveckling.

I det andra steget diskuterades hur dialogen med de identifierade målgrupperna bäst bör organiseras. En åtskillnad gjordes mellan:

- **befintliga forum**, där vissa målgrupper redan samlas regelbundet och där dialogen potentiellt kan integreras,
- **riktade målgruppsworkshopar**, där särskilt anpassade upplägg bedöms behövas utifrån målgruppens roll, mandat eller förutsättningar,
- samt **intervjuer**, för aktörer där individuella perspektiv eller fördjupning bedöms vara mer ändamålsenligt än gemensamma workshopar.

Övningen visade att vissa aktörer kan ingå i flera sammanhang beroende på frågeställning och nivå, och att det finns behov av att anpassa både form och innehåll i dialogen för att möjliggöra relevanta inspel. Det framkom även att kommuner och kommunalförbund behöver särskild hänsyn vad gäller ambitionsnivå, språkbruk och koppling till praktiskt genomförande.

Kartläggningen syftade inte till att fastställa en slutlig lista, utan till att skapa en första gemensam bild av **vilka delar av systemet som behöver representeras**, samt att tydliggöra att olika målgrupper sannolikt kräver olika former av dialog för att kunna bidra på ett meningsfullt sätt.

4 Nästa steg i processen

Avslutningsvis fördes en dialog om hur arbetet ska tas vidare efter mötet och hur resultatet från workshopen och målgruppskartläggningen kan användas i det fortsatta strategiska arbetet.

Det tydliggjordes att materialet från dagens möte – både workshopupplägget och den inledande kartläggningen av målgrupper – utgör ett arbetsunderlag snarare än ett färdigt förslag. Underlaget ska nu bearbetas vidare och användas för att förbereda kommande dialoger med andra aktörer inom konnektivitetssystemet.

Nästa möte

Datum	2026-03-04
Tid	10.00-15:00
Plats	Microsoft teams innan lunch, Regionens hus Göteborg efter lunch